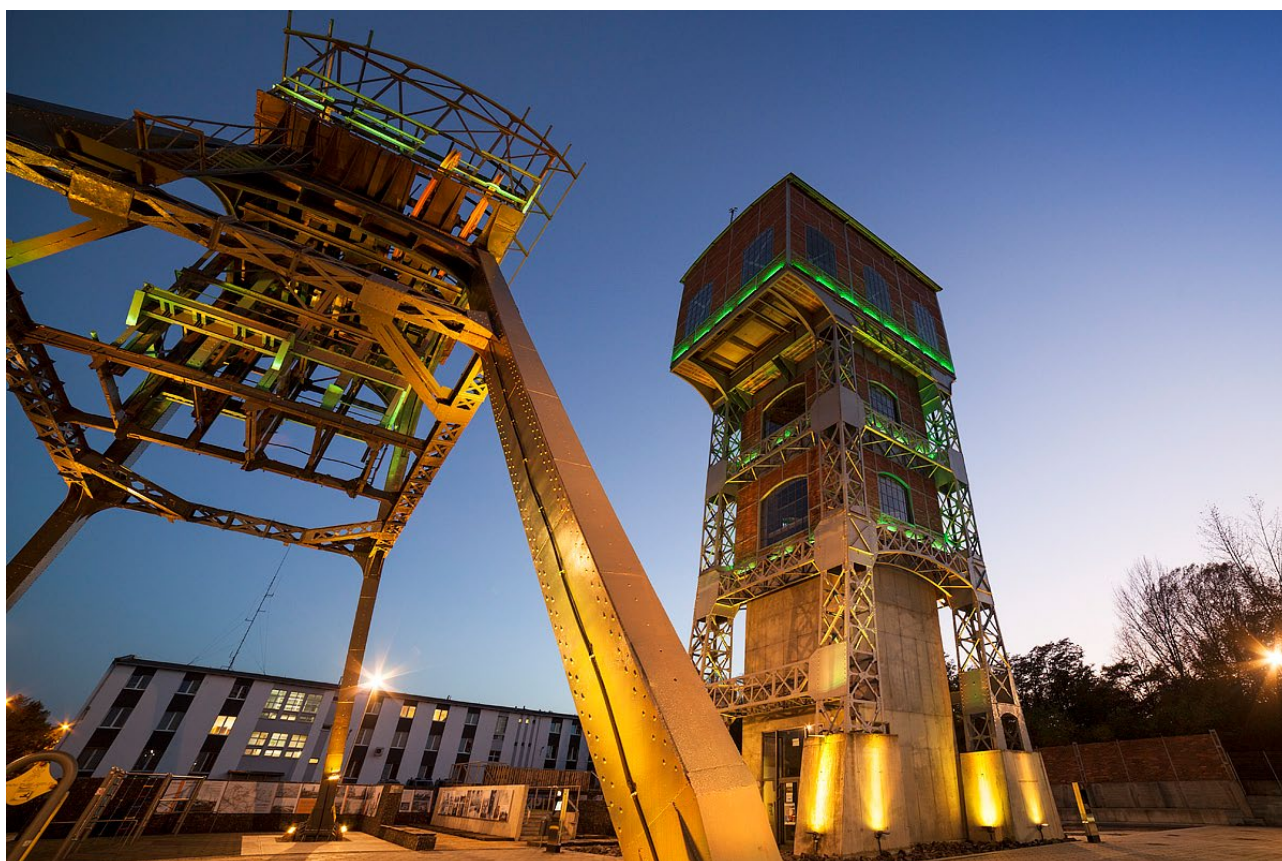

Materiały informacyjne wizyty studyjnej

realizowanej w ramach projektu „Lokalsi do dzieła!”

realizowanym w ramach Priorytetu X Fundusze Europejskie na transformację
Działanie 10.24. Włączenie społeczne - wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji
Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Wieże KWK w Świętochłowicach

PODSTAWOWE INFORMACJE

Wieże wyciągowe KWK Polska położone są w Świętochłowicach (dzielnica Zgoda), adres to ul. Wojska Polskiego 16D. Wieże są dwie: pierwsza nazywa się Basztowa, jest stalowo-ceglana, ma wysokość około 30 metrów, powstała w roku 1908. Druga wieża nazywa się Kozłowa, jest stalowa, ma 23 metry wysokości, powstała w roku 1891. Obie wieże to pozostałości po kopalni „Deutschlandgrube”, przemianowanej na KWK „Polska” w 1937 roku. Kopalnia została zamknięta w

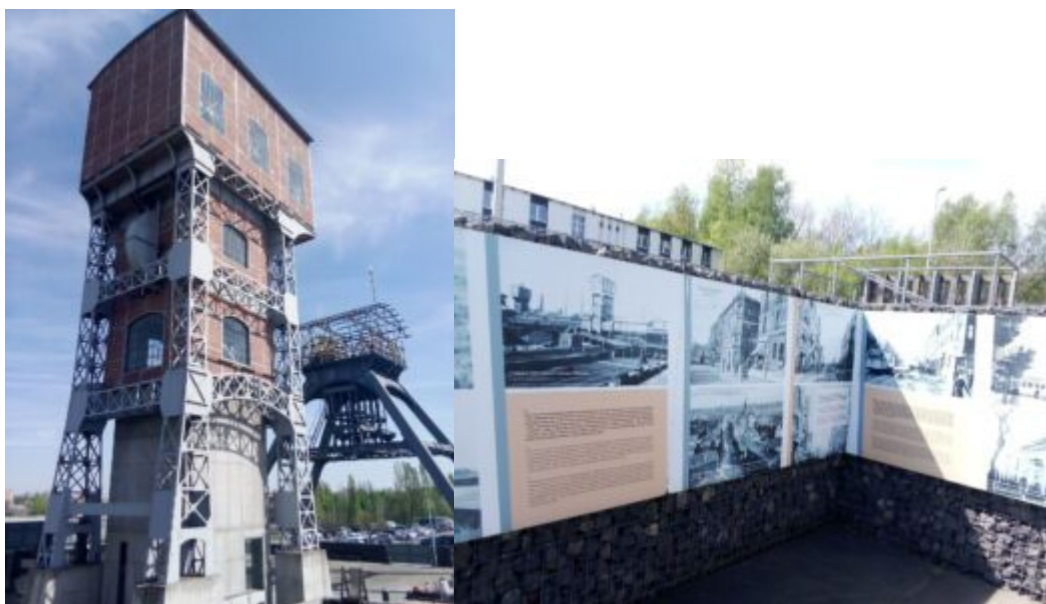
Fundacja Regionalnej Agencji Promocji Zatrudnienia
Ul. Mazowiecka ; 41-205 Sosnowiec
e-mail: biuro@frapz.org.pl
tel.: (32) 785 42 21

1996 roku wskutek wyczerpania złóż. Przez kilkanaście lat obiekty stały nieużywane i ich stan techniczny szybko się pogarszał. Były nawet plany ich rozbiórki (co niestety spotkało wiele innych, bardzo ciekawych zabytków industrialnych na terenie Śląska). Na szczęście podjęto decyzję o uratowaniu świętochłowickich wież. Remont zakończył się w roku 2015. W roku 2017 wieże dołączyły do Szlaku Zabytków Techniki oraz stały się uczestnikami corocznej Industriady. Oprócz samych wież wyremontowano też okolicę- zbudowano wystawę fotograficzno-historyczną, plac zabaw, siłownię plenerową, ścieżkę dydaktyczną, parking (bezpłatny) oraz budynek wielofunkcyjny. Sąsiedni, były budynek dyrekcji Kopalni Polska od lat służy za komendę policji. Co ciekawe, inny oddział tej samej Kopalni Polska, czyli Szyb Prezydent położony w Chorzowie również miał szczęście i doczekał się remontu, będąc dzisiaj jednym z lepszych punktów widokowych na Śląsku.

Do wyższej, ceglanej wieży można wejść w godzinach jej otwarcia (bilet kosztuje drobną sumę, można też zamówić przewodnika). Z górnego pokładu (dostępnego schodami lub windą) rozciąga się ładny widok na okolicę. Jest tam też ciekawa rzeźba oraz wystawa o historii Kopalni i okolicznego przemysłu. Ogólnie wystawy, ekspozycje i atrakcje można podzielić na stałe (czyli głównie historyczne) i zmienne (sezonowe, zmieniane co jakiś czas). W trzecim (nowo wybudowanym) budynku kompleksu znajdziemy punkt informacyjny, administrację, toalety i salę konferencyjno-wystawienniczą. Organizowane są tutaj (we współpracy z Centrum Kultury Śląskiej Zgoda) liczne atrakcje kulturalno-rekreacyjne, np. wernisaże, pokazy, wystawy, turnieje skata, festyny, koncerty, akcje charytatywne, zajęcia dla dzieci i seniorów, zwiedzanie multimedialne i wiele innych. Informacje znajdują się na stronie internetowej oraz Facebooku Centrum Kultury Śląskiej.

Cały kompleks Wież zebrał (i zbiera nadal) pozytywne opinie i liczne nagrody za dobrze urządzonej przestrzeń publiczną. Każdy sympatyk Górnego Śląska koniecznie powinien zwiedzić ten obiekt. Cała okolica ma duży potencjał do rozbudowy. Obok wież powstało nowoczesne laboratorium medyczne oraz innowacyjna, ekologiczna instalacja do termicznego przekształcania odpadów. Wokół jest mnóstwo wolnej przestrzeni po Kopalni oraz po zlikwidowanej części Huty Florian i z pewnością w przyszłości to miejsce stanie się bardzo modne i prestiżowe (brakuje mu tylko lepszego skomunikowania z centrum i przystankiem kolejowym Świętochłowice, położonym raptem 350 metrów w linii prostej od Wież).

HISTORIA

Kopalnia Węgla Kamiennego „Polska” (pierwotna nazwa „Deutschland”) powstała 24 października 1873 przez połączenie pól górniczych: „Bohlen”, „Gefäll”, „Faustin”, „Hexenkessel”. Właścicielem był Guido Henckel von Donnersmarck. Eksploatację kopalni rozpoczęto w 1872 wraz z następującymi kopalniami i polami górniczymi: „Fausta”, „Falvabanhof”, „Otilie”, „Guttmannsdorf”, „Heyduck”, „Kleinigkeit”, „Bohlen” I i II, „Faustin” II-VIa, „Gutt Glück”, „Hugo” II i „Kalina” II. Do 1922 kopalnia nosiła nazwę „Deutschland”. Od 1922 do 1937 nazywała się „Niemcy”, a 3 maja 1937 roku nadano jej nazwę „Polska”. Po II wojnie światowej kopalnia należała do Chorzowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego. 1 stycznia 1972 roku została połączona z kopalnią „Prezydent” w Chorzowie pod nazwą „Polska”. W 1979 roku wydobycie roczne połączonej kopalni wynosiło 2 037 838 ton. Oficjalnie przestała istnieć w 1995.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Nagroda w konkursie generalnego konserwatora zabytków „Zabytek Zadbany 2016”
- Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego 2016 – „Najlepsza Przestrzeń Publiczna”.